

9. jun 2016. godine

Misija MMF-a počinje razgovore o reviziji aranžmana sa Srbijom

Misija Međunarodnog monetarnog fonda koju predvodi Džejms Ruf danas u Beogradu počinje tehničke razgovore povodom završetka četvrte revizije tekućeg aranžmana sa Srbijom, a planirano je da poseta traje dve nedelje.

Zvanični razgovori sa predstavnicima Vlade Srbije i Narodne banke Srbije počće u ponedjeljak, 13. juna.

Glavne teme razgovora biće stanje u budžetu i reforma javnog sektora i javnih preduzeća.

MMF je februara 2015. sa Srbijom zaključio trogodišnji stend baj aranžaman iz predostrožnosti u vrednosti 1,2 milijarde evra.

Prethodne tri revizije tog aranžamana bile su pozitivne, a četvrta je obavljena u februaru ove godine, pre vanrednih parlamentarnih izbora, pa je misija MMF-a odlučila da ona bude okončana posle formiranja nove vlade Srbije.

Očekuje se da će Srbija dobiti pohvale za stanje javnih finansija, ali će morati da obrazlaže zašto kasni otpuštanje viška zaposlenih u javnom sektoru i sprovođenje reorganizacije velikih javnih preduzeća.

Otpis 90 odsto starog duga RTB-a

Generalni direktor Rudarsko-topioničarskog basena (RTB) Bor Blagoje Spaskovski izjavio je da očekuje da će se poverioci tog preduzeća saglasiti o otpisu 90 odsto potraživanja koja iznose 900 miliona evra.

"Od 1,25 milijardi evra ukupnog duga RTB-a stari dug je oko 900 miliona evra i nastao je pre 2000. godine. RTB nije u stanju da vrati dugove iz prošlog veka i to mora jasno da se kaže. Može i mora da vrati oko 350 miliona evra kreditnog zaduženja za novu topionicu i kupovinu rudarske

opreme", kazao je Spaskovski, saopštila je pres služba RTB-a.

Navedeno je da će se poverioci RTB-a izjašnjavati 6. i 7. jula o Unapred pripremljenom planu reorganizacije (UPPR) RTB-a kojim je predviđen otpis 90 odsto starog duga preduzeća i otplata dugovanja za koja su date državne garancije ili neka druga obezbeđenja.

Predloženo je da RTB nastavi da posluje kao novo privredno društvo koje bi za osam godina ismirilo 10 odsto starih dugova prema svim neobezbeđenim poveriocima i da redovno isplaćuje sve tekuće obaveze.

Po rečima Spaskovskog, od oko 900 miliona evra starog duga skoro polovina otpada na Londonski i Pariski klub poverilaca.

"Dugoročni krediti za investicije iz Pariskog i Londonskog kluba poverilaca u iznosu 408 miliona evra bili su krediti za opremu i postrojenja koja danas više nisu u funkciji, kao uostalom ni rudnik za čije potrebe je kredit uziman. Borski kop ne radi već 20 godina", kazao je Spaskovski.

On je istakao da RTB Bor nije dobio nikakav popust u odnosu na aranžmane postignute sa Pariskim i Londonskim klubom poverilaca jer nije bio državna firma, niti korisnik budžeta.

Kako je saopšteno, u 900 miliona evra starog duga ubraja se i onaj koji je vezan za isporuku bakra, odnosno povraćaj bakra koji se nikada nije desio, tako da RTB Bor grčkom Mitilineosu i londonskoj Standard banci duguje 9.000 tona bakra. U to vreme cena "crvenog metala" bila je 1.400 dolara za tonu, a danas tona vredi 4.600 dolara.

Železara Smederevo diže metalni sektor Srbije

Metalski sektor u Srbiji, u kome radi oko 130.000 radnika, ponovo se diže na noge nakon 36 godina stagnacije, a noseći stub ove industrije je Železara Smederevo, prenosi danas Nacionalna poslovna revija.

Ovaj sektor je svoj ekonomski i tehnološki maksimum dostigao 1980. godine, a zatim je ušao u fazu stagnacije i pada proizvodnje.

Železara Smederevo, koja je u najbolje vreme, između sedamdesetih i osamdesetih godina, proizvodila oko dva miliona tona čelika godišnje, noseći je stub ove industrije, slažu se ekonomisti i pozitivno ocenjuju potpisivanje ugovora sa kineskim Hestilom.

Direktor Republičkog zavoda za statistiku Miladin Kovačević smatra da je to veoma dobro rešenje.

- Kineski partner će u Smederevo doneti novu tehnologiju, organizaciju, pa i filozofiju rada. To je ogromna svetska kompanija koja će za čelik iz Smedereva obezbediti tržište, a to je najvažnije. Iskreno se nadam da će investirati i u druge proizvodne linije, na primer za galvanizaciju, što bi onda omogućilo prodaju čelika iz smedereva kragujevačkom Fijatu - naveo je Kovačević, piše u novom broju Nacionalne poslovne revije.

Kako je kazao, to je dobro za ukupne privredne prilike u Srbiji.

Profesor Univerziteta u Luvenu i ekonomski savetnik u Vladi Srbije Vladimir Krulj takođe ukazuje na ogroman značaj prodaje Železare.

- Privatizacija Železare Smederevo u ekonomskom smislu je izuzetno značajna sa više aspekata. Na ovaj način u Srbiju dolazi jedan od najvećih svetskih proizvođača čelika, koji će obezbediti da čeličana radi maksimalnim kapacitetom većim od dva miliona tona godišnje. To će imati veoma pozitivan uticaj na rast bruto domaćeg proizvoda, ali i na rast izvoza - rekao je Krulj.

U najbolja vremena Železara je učestvovala u ukupnom izvozu Srbije sa čak 13 odsto.

Dolazak strateškog partnera znači očuvanje više od 5.000 radnih mesta u Železari, kao i nesmetano poslovanje firmi koje saraduju s njom, ističu ekonomisti.

Profesor ekonomije Miroslav Prokopijević kaže da ovo rešenje ima veliki značaj jer zaposleni zadržavaju radna mesta, ostaju kooperanti u poslu, a štedi se skoro 100 miliona evra budžetskih sredstava godišnje.

Pravno - ekonomski konsultant Milan Parivodić naglašava značaj prodaje Železare Smederevo za celu privredu, a posebno za Smederevo.

- Nadam se da će kineski vlasnik umeti da napravi profitabilno preduzeće investirajući u programe proizvodnje limova za auto -industriju i druge industrije kojima su potrebni proizvodi Železare - naveo je Parivodić.

Sunovrat srpske crne metalurgije počeo je 1985. godine. Slede sankcije, neefikasna privatizacija i reorganizacija (restrukturiranje), tehnološka zastarelost, preuranjena liberalizacija, visoko učešće sive ekonomije, nestabilnost valute čiji je kurs prvenstveno okrenut zadovoljavanju uvoznika, opterećenje dugovima, pa i izostanak stranih investicija.

Osnovni problemi i ograničenja poslovanja su, pre svega, opšta nelikvidnost i izuzetno visoka zaduženost preduzeća. Inostrana i domaća tražnja su smanjene, a troškovi poslovanja visoki.

Nekada je ovaj sektor koji zapošljava svakog desetog radnika u privredi Srbije, proizvodio petinu ukupne proizvodnje, više od 20 odsto, a danas je proizvodnja pala na polovinu. Nezavršena privatizacija velikih sistema i dugotrajna reorganizacija, ključni su problemi i ovog sektora.

Kako navode ekonomisti, reforme koje bi donele oporavak ove grane, moraju da obuhvate i obrazovanje, tržište rada, javnih preduzeća, penzionog sistema, kao i poreski reforma, navodi Nacionalna poslovna revija.

"Veće plate i penzije ne dolaze u obzir, ni 2017."

Šef Misije MMF-a za Srbiju Džejms Ruf izjavio je da povećanje plata i penzija u ovoj godini ne dolazi u obzir, zbog kašnjenja racionalizacije javnog sektora.

Kako je rekao Ruf, MMF ne vidi prostor za povećanje ni u 2017. godini.

Ruf je, u intervjuu za novi broj NIN-a rekao da svaki razgovor o platama u javnom sektoru i penzijama mora da krene od veoma teške demografske situacije.

“Javni sektor zapošljava više ljudi nego privatni, a za isti posao isplaćuje veće zarade. Uz to, na svakog radnika koji uplaćuje doprinose u penzijski sistem dolazi penzioner. Zato se prvobitni program oslanjao ne samo na značajna smanjenja broja zaposlenih u javnom sektoru, već i na potpuno zamrzavanje plata i penzija tokom tri godine”,

objasnio je šef Misije MMF koja je od danas u Srbiji.

“Fiskalni rezultati koji su u 2015. bili znatno bolji od očekivanih stvorili su prostor za određena povećanja plata i penzija, a realna vrednost povećanja je bila mnogo bolja nego obično, pošto je inflacija bila znatno niža nego što se očekivalo”, dodao je.

Kada je reč o narednom periodu, postavlja se pitanje da li su dalja povećanja opravdana i da li Srbija može da ih priušti”, nastavlja i ukazuje na to da bi očekivanja trebalo prilagoditi okruženju u kome vlada niska inflacija.

“Takođe, došlo je do značajnog kašnjenja reformi u oblasti racionalizacije u javnom sektoru, što znači da smanjenje troškova zarada u javnom sektoru i penzija napreduje sporije nego što je planirano. To ukazuje na zaključak ne samo da povećanja plata i penzija u 2016. ne dolaze u obzir već i da, ukoliko vlada ne identifikuje značajne nove fiskalne uštede, u ovom trenutku ne vidimo prostora za njih ni u 2017.”, rekao je Ruf.

Upitan da komentariše ocenu Fiskalnog saveta da je 75.000 ljudi koje bi trebalo otpustiti previše, Ruf odgovara da vlada još nije u poziciji da sa izvesnošću kaže koji bi trebalo da bude konačan broj otpuštenih.

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, Svetska banka i drugi obavljaju važne pripremne aktivnosti, ali će nova vlada, uključujući ključna ministarstva u smislu potrošnje - kao što su zdravstvo i obrazovanje - morati da to pretoči u jasne planove za oblasti u kojima može da se smanji broj zaposlenih, kao i oblasti u kojima je potrebno više zaposlenih.

Od smanjenja ukupnog broja, objašnjava, još je važniji proces preraspodele resursa da bi se obezbedilo delotvornije pružanje javnih usluga u budućnosti, a zato se i govori, istakao je, o „racionalizaciji“ umesto samo o otpuštanjima.

“Ne želimo da vidimo ravnomerna smanjenja broja zaposlenih u svim oblastima, želimo inteligentan pristup. Ali će to često podrazumevati preispitivanje nekih „zaštićenih interesa“ kao što su nastavni plan i program ili postojeće mreže obrazovnih i zdravstvenih ustanova. I na kraju, ukoliko uštede od racionalizacije budu manje, biće neophodne veće uštede u drugim oblastima”, rekao je Ruf.

Na pitanje kada građani Srbije mogu da očekuju povećanje životnog standarda, kaže da je to uvek izazov na kratak rok, jer na početku realni dohoci obično padaju dok se preveliki budžetski deficit stavlja pod kontrolu.

Međutim, nastavlja, nakon inicijalnog perioda, pokazuju se koristi od programa u pogledu dohotka i zaposlenosti kada se nastavi ekonomski rast i kada, uz podršku reformi, dostignu više nivoe nego u prošlosti. **Uveren sam da Srbija, sa svojim jakim ljudskim kapitalom i istorijskom ulogom trgovinskog i privrednog centra, može da bude uspešna na svom putu.**

Rudari bi hteli veće otpremnine

Samo 105 od 4.100 zaposlenih u "Resavici" prihvatilo odlazak iz firme uz socijalni program. Država ponudila 200 evra po godini radnog staža

SVEGA 105 rudara iz "Resavice", od ukupno 4.100 zaposlenih u devet rudnika uglja, prihvatilo je socijalni program države. Njima su ponudene tri opcije za dobrovoljni odlazak iz rudnika, a velikoj većini nijedna od njih nije odgovarala zbog - visine otpremnine. Država im je ponudila 200 evra po godini staža, a zaposleni su u prvim pregovorima tražili i do 1.200 evra. Sada, ipak, spuštaju loptu, ali i kažu da rudarski posao iziskuje veći iznos po godini staža.

Direktor "Resavice" Stevan Dželatović rekao je da je odziv veoma skroman, a da je dodatni negativan uticaj imala i informacija da se radnicima FAP iz Priboja nudi 300 evra po godini staža. Zato je sindikat doneo

odluku da pristaje na socijalni program, ali želi da pregovara o visini otpremnine, jer to piše u Kolektivnom ugovoru.

- Očekivao sam da će se za socijalni program izjasniti više od 500 radnika, ali je na kraju ponudu prihvatilo samo 105 ljudi - kaže Dželatović. - "Resavici" predstoje reorganizacija i odvajanje rudnika koji imaju perspektivu od onih koji je nemaju.

Sindikata traži i da se reše sva zaostala dugovanja prema radnicima i da im se poveže radni staž za 19 meseci.

- Tražimo da jednostavno pregovaramo, a ne da nas isključe iz formiranja socijalnog programa - kaže predsednik sindikata "Resavice" Nebojša Milenković. - Očekujemo da se sastanemo s predstavnicima nove Vlade Srbije kada se ona formira i sa njima nastavimo dijalog. Što se tiče visine otpremnine, možda po 1.200 evra ne možemo da dobijemo, ali nadamo se ipak većem iznosu od po 200 evra. Rudarski posao sigurno vredi mnogo više.

Milenković dodaje da su se radnici "Resavice" nadali da će otpremnine biti istog iznosa kao one u EPS-u.

- Mi ipak radimo isti posao kao i rudari "Elektroprivrede Srbije" - dodaje on. - Nadali smo se da će socijalni program krenuti u isto vreme i u "Resavici" i u EPS-u, ali se ispostavilo da će naš rudnik prvi morati da se reorganizuje.

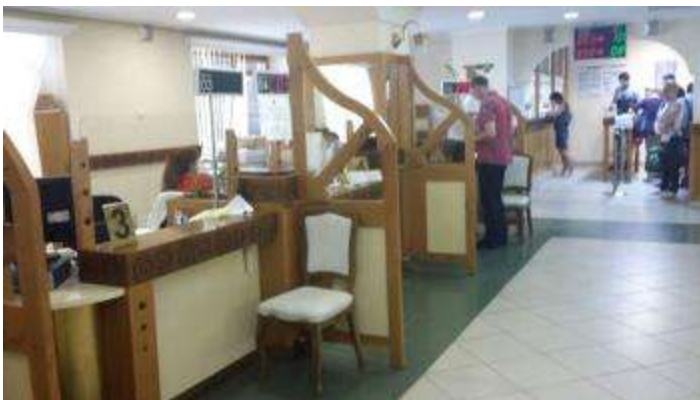
TROŠAK I GAŠENJE

RUDARI "Resavice" izričito su protiv podele preduzeća i odvajanja četiri rudnika koja postepeno treba da se ugase, jer se plaše da će određeni broj zaposlenih ostati na ulici.

Rukodovostvo rudnika kaže da će i gašenje tih jama predstavljati trošak za državu i da je pitanje ko će to finansirati.

Šalteri spremni, problema još ima

U Srbiji počela primena zakona o opštem upravnom postupku, koji građanima obezbeđuje olakšice. Na nekim mestima i dalje traže krštenicu i druga dokumenta

MUKAMA sa traženjem dokumenata na šalterima u Srbiji, posle pune četiri decenije, konačno je odzvonilo. Od 8. juna svaki posao u državnoj službi trebalo bi da se završava bez krštenica, državljanstva i drugih papira. Sva neophodna dokumenta će pribavljati službenici, a ono što je za građane najvažnije - više nema ni plaćanja taksi.

- Nisam mogao da verujem da ću ovako brzo da završim i da mi nije trebalo ništa od dokumenata, osim zahteva i uplatnice. Došao sam da izvadim biometrijsku ličnu kartu i pasoš. Ranije sam morao u SIV po državljanstvo, pa u opštinu po izvode za decu, da pravim spiskove šta sam sakupio, a šta mi još treba, a sve to i košta... Ovo je odlična stvar, koju smo odavno čekali.

Ovo nam je u sredu ispričao Milan J., u holu beogradske policijske stanice u Ulici Majke Jevrosime, gde je, kao i mnogi sugrađani, došao da se uveri da novi zakon "radi".

- Ma šta vam je ljudi, pa ovo nije ni deseti deo kako je to ranije bilo - odgovara gospođa na laganu pobunu među ljudima u čekaonici. - Kada pomislim koliko smo samo novca bacali na papirologiju koja "zastareva"

svakih šest meseci. Pa kada pomisliš, taman si skupio sve, kad ono, treba ti još nešto. Sada će nam svima biti mnogo lakše. Za one koji su dokumentaciju predali ranije, dok je važio stari zakon, važe i stare procedure.

Starija sugrađanka K. A. bila je uznemirena pošto joj je službenik objasnio da ne može da produži ličnu kartu, jer joj u krštenici koju je priložila piše devojačko prezime, a u ličnoj karti - muževo. Moraće u Zrenjanin po novi izvod. Uzalud se pozivala na novi zakon, u proceduru je ušla po starim propisima, pa službenici nisu dužni da pribavljaju njena dokumenta. Ko je mogao da sačeka 8. jun, može da se opusti i raduje.

Većina Novosađana prvog dana primene novog zakona o opštem upravnom postupku, pred šaltere ustanova i institucija dolazila je sa izvodima iz matičnih knjiga rođenih i uverenjima o državljanstvu. Da li zbog toga što nisu upoznati s novim propisom ili zbog nepoverenja da će odmah prvog dana profunkcionisati, tek, svi su donosili neophodna dokumenta.

NAČELNIK SE ODMARA

O NOVOM sistemu funkcionisanja nadležne Uprave za građanska stanja i opšte poslove u Nišu, "Novosti" nisu uspele da dobiju nikakve informacije, jer je načelnik navedene uprave na odmoru, a njegova zamenica ni nakon više pokušaja nije odgovarala na naše telefonske pozive.

U Policijskoj upravi u Novom Sadu, svi građani koji su 8. juna stali u red za lične karte ili pasoše uredno su poneli papire.

- Razmena podataka funkcioniše, ali građani su donosili svoja dokumenta - predočava situaciju Branislav Đurđev, šef odseka za lične karte, prebivalište i druge upravne poslove u novosadskoj policiji. - Referenti su građanima objašnjavali da više nemaju obavezu da sami donose, već da podatke mi razmenjujemo.

U Uslužnom centru u Gradskoj kući u Subotici, gde se izdaju i podnose zahtevi, u sredu nije bilo velike gužve.

- Što se tiče našeg sistema, sve je na vreme pripremljeno i verujem da neće biti problema - kaže Gabrijela Fileki, načelnica Gradske uprave.

Prema rečima Nišlija, koji su obilazili gradske opštine i mesne kancelarije u nameri da pribave potrebnu dokumentaciju i podnesu zahteve, nije bilo nikakvih promena u sistemu rada birokratskog aparata. Zvanične informacije o novom funkcionisanju sistema nismo uspeli da dobijemo.

- Čekao sam u glavnoj opštini skoro puna dva sata kako bih podneo zahteve za dobijanje uverenja iz lokalne poreske uprave za dečji dodatak. Nisam imao strpljenja da čekam do kraja, mada, koliko sam mogao da primetim, ništa se nije promenilo - priča Marko Nišavić iz Niša. - I dalje na šalterima stoje isti zahtevi za dokumentaciju, i ista je procedura.

Za Dejana Malagurskog ovo je jedna od retkih novina koja je sve obradovala. Centralizovan sistem će, po njegovom mišljenju, uštedeti vreme, koje su građani gubili idući od šaltera do šaltera i čekajući u redu, novac za razne takse, ali i živce.

- Nadam se da će sve funkcionisati onako kako je zamišljeno. Najmanji red bio je na šalterima za zakazivanje i predavanje zahteva, jer se već duže vreme zakazuje i internetom i telefonom - kaže Malagurski.

U Čačku su se, kako kažu, pripremili za početak rada novog sistema. Naglašavaju da su odštampane izjave namenjene strankama, na kojima će se izjašnjavati da li će sami prikupljati dokumentaciju ili će to za njih raditi zaposleni po službenoj dužnosti. Ali za svaku novinu u Srbiji očigledno treba ostaviti i određeno vreme za prilagođavanje.

Spasite naše mleko

Mlekari iz Srbije traže od nadležnih da zadrže zaštitne mere - prelevmane, na uvoz mleka i mlečnih proizvoda iz EU i posle 30. juna

MLEKARI iz Srbije traže od nadležnih da zadrže zaštitne mere - prelevmane, na uvoz mleka i mlečnih proizvoda iz EU i posle 30. juna. Time bi se očuvala domaća proizvodnja.

Kako kažu predstavnici Grupacije mlekarske industrije Privredne komore Srbije, gubitak domaće sirovinske baze stvara mogućnost da naše tržište postane zavisno od uvoza mleka i mlečnih proizvoda.

- Ovi proizvodi učestvuju u vrednosti minimalne potrošačke korpe sa 8,82 odsto, a prosečne sa 7,02 odsto - rekli su u Grupaciji mlekarske industrije. - Rast cene mleka u inostranstvu imao bi direktan uticaj na povećanje troškova života u Srbiji.

Razgovorima u PKS prisustvovali su i predstavnici Grupacije za stočarsku proizvodnju. Kako su objasnili, stočarstvo u Srbiji zasnovano je na malim i srednjim gazdinstvima koja su vlasnici dve trećine uslovnih grla stoke. Udeo stočarstva u poljoprivrednoj proizvodnji iznosi 33,1 odsto, što je izuzetno malo, s obzirom na raspoložive zemljišne površine.

- Smanjenje stočnog fonda utiče i na smanjenje broja zaposlenih na farmama koje proizvode sirovo mleko - kažu u Grupaciji za stočarsku proizvodnju.

Ne bi u firmu, razvila biznis uz društvene mreže

Projekat podrške početnicima za započinjanje posla - Startap, jedan je od 33 programa u programu Vlade Srbije "Godina preduzetništva".

Cilj projekta je razvoj i promocija preduzetničkog duha, kao i podsticanje preduzetništva, pre svega žena, mladih i socijalnog preduzetništva.

Snežana Gregović iz Niša prošle godine ostala je bez posla. Ubrzo je stvar preuzela u svoje ruke i hobi pravljenja unikatnih kožnih torbi pretvorila je u mali biznis.

"Aplicirala sam za posao kod nevladine organizacije Eneka, od njih sam dobila pomoć u opremi, koja mi je puno značila i dobila sam ozbiljne mašine koje su mi bile potrebne za početak i dobila sam pomoć od Nacionalne službe za zapošljavanje", priča Snežana.

Svoju robu za sada prodaje preko društvenih mreža i preporuke zadovoljnih kupaca. Iako nekad radi i više od osam sati, Snežana bez dileme kaže da ne bi ponovo radila u nekoj velikoj firmi.

Programom podrške početnicima u poslovanju podržavaju se uglavnom žene, mladi u starosnoj dobi od 18-30 godina, osobe starije od 45 godina koje su ostale bez posla, osobe s invaliditetom.

„Program se realizuje iz dve faze, samo iz razloga što smo ustanovili manjkavosti dosadašnjih ovakvih programa i razloge zbog kojih dosadašnji ovakvi programi nisu u nekom velikom procentu bili uspešni ili se

okončavali uspešnim rezultatima. Pa smo u tom delu prepoznali da ako podelimo u dve faze, u prvoj fazi sprovedemo obuku kandidata, izvršimo kontrolu njihovog biznis plana i svega onoga što su oni zamislili, a tek u drugoj fazi, nakon sprovedene obuke dodelimo bespovratna sredstva i radimo mentoring naredne dve godine“, izjavila je Tamara Jurenić iz Ministarstva privrede.

Korisnici koji za realizaciju svoje poslovne ideje dobiju bespovratna sredstva u rasponu od 500.000 do 1.000.000 dinara, imaju obavezu da zaposle najmanje jedno lice u roku od šest meseci. Takođe su i u obavezi da posluju minimum dve godine.

MIODRAG ZEC: Kod nas se jos ne zna kakvu državu želimo, liberalnu ili socijalnu

Da bi se u državi na jasan način uredio poreski sistem, prethodno je potrebno odgovoriti na pitanje kakvu državu želimo: socijalnu ili liberalnu, navodi ekonomista prof. dr Miodrag Zec.

"Srbija je negde između - postoji jak pritisak da bude liberalna ali i želja da ostane socijalna, kao nasleđe komunizma. A jasno je da ne može da bude oba", kaže Zec za RTV.

On objašnjava da je pitanje odnosa poreza i države jedno od možda i najvažnijih pitanja kojim se uređuje stabilno i harmonično društvo.

"Postoje dva osnovna modela: prvi su liberalne države koje karakterišu niski porezi ali i niski socijalni i drugi rashoda; drugi koncept čine takozvane socijalne države koje imaju visoke poreze i relativno izdašna davanja za razne svrhe, prevashodno za socijalu, obrazovanje, odbranu...", ukazuje Zec i dodaje da je to distinkcija na koju mi do kraja nismo jasno odgovorili.

Kaže da je zato pred ovom Vladom ogroman posao da odgovori na to načelno pitanje – da li je Srbija za progresivne

ili regresivne poreske stope.

"Progresivni porezi podrazumevaju da ljudi plaćaju poreze shodno svojoj ekonomskoj moći, što nije slučaj kod nas, a regresivni su kada porezi više utiču na siromašne nego na bogate. U Srbiji su najveći poreski prihodi od PDV-a, akciza i poreza na imovinu – što su sve porezi koje plaćaju manje-više svi građani. S druge strane, vrlo su niski porezi na dobit - najniži u Evropi, što je urađeno da bi se stimulisale investicije a to se izgleda nije desilo", ukazuje sagovornik RTV-a.

On kaže da je nužno doći do odgovora na problem poreske evazije, što je ovde postao "nacionalni sport broj jedan".

"Vidimo da ova Vlada nije završila reformu administracije: da porezi važe za sve, da je obuhvat naplate velik, da nema opraštanja poreza. Na žalost, svedoci smo, ne samo sada već dugi niz godina, da naša država nagrađuje dužnike a kažnjava poverioce", dodaje.

Takođe, napominje, neophodno je odgovoriti i na pitanje koje se tiče pravnog sistema. Objašnjava da države mogu biti pravne u punom smislu te reči, što znači da svi uvek unapred znamo pravila igre jer se ona ne menjaju, stabilna su i ljudi mogu prema njima da podese svoje ponašanje. Antipod tome je revolucionarna država koja je sklona čestim izmenama propisa i čestim izmenama preraspodele društvenog dohotka.

"Država i porezi moraju biti dovedeni u harmoniju i mora se znati koncept društva jer društvo pravi državu i ono mora da ima svoje vrednosti koje će ugraditi u temelje države a onda se iz toga derivira u poreski sistem", naveo je prof. dr Miodrag Zec u svom redovnom komentaru u emisiji Biznis monitor Radio televizije Vojvodine.

ПОЛИТИКА

Male tajne stambenih kredita

Banke ne prihvataju procenu Poreske uprave a građani iako prilikom dobijanja stambenog kredita plaćaju do 100 evra procenu vrednosti nekretnine koja ide pod hipoteku, a onda im se ova obaveza nameće svake treće godine

Korisnici stambenih kredita su ponovo izloženi troškovima na koje nisu računali u vreme kada su se zaduživali. Oni kojima je od poslednje procene vrednosti založene nekretnine prošlo tri godine, od banaka su dobili obaveštenje da u najkraćem roku dostave poresko rešenje ili novu procenu vrednosti nekretnine, koja inače košta od 50 do 100 evra.

Problem je što pojedine banke ne prihvataju procenu Poreske uprave (čiji je posao da utvrđuju vrednost nekretnina, jer na osnovu toga razrezuje porez) nego isključivo izveštaj privatnih procenitelja i to onih sa kojima banke sarađuju.

Narodna banke je 2008. godine propisala obavezu bankama da jednom u tri godine ažuriraju podatke o vrednosti nekretnina pod hipotekom. U slučaju da to ne urade NBS zahteva da se ti krediti za koje nema nove procene kvalifikuju kao rizični, zbog čega banke moraju da izdvoje veća sredstva za obezbeđenje kredita.

Pošto NBS nije precizirala ko snosi troškove ponovne procene hipoteke, pojedinim bankama je to bilo dovoljno da ovaj namet prebace na teret korisnika kredita.

– Dostavila sam poresko rešenje mojoj banci, međutim rekli su mi da je prema tim podacima došlo do smanjenja vrednosti nekretnine i da moram da platim novu procenu koja, prema njihovim rečima košta 35 evra. Ponudili su mi listu procenitelja sa kojima sarađuju i objasnili da ukoliko ja to ne učinim, da će ih banka angažovati umesto mene i skinuti taj iznos sa mog računa – kaže naša čitateljka kojoj je pre tri godite rešenje Poreske uprave prihvaćeno bez ikakvog uslovljavanja.

OPŠIRNIJE U ŠTAMPANOM I DIGITALNIM IZDANJU

Kvalitet hrane u Srbiji pod kontrolom

Fitosanitarna inspekcija u ovogodišnjem rodu jagoda nije pronašla ostatke pesticida, a problema nije bilo ni sa uvoznim voćem i povrćem koje kontrolišu na granici

Fitosanitarna inspekcija Ministarstva poljoprivrede i ove godine redovno kontroliše kvalitet voća i povrća i prema dosadašnjim rezultatima analiza na domaćem tržištu i na granici – razloga za brigu nema. Jagode su već kontrolisane i ni u jednom uzorku nisu pronađeni ostaci pesticida. Trenutno kontrolišu trešnje, višnje, nektarine, breskve i kajsije, a rezultate će imati uskoro. Ni u redovnim graničnim kontrolama uvoznog voća i povrća od početka godine – nije bilo nijedne nepravilnosti.

Nenad Milojević, načelnik Fitosanitarne inspekcije, kaže da ove godine planiraju da kontrolišu oko 2.500 uzoraka što je, smatra, dovoljno da bismo imali uvid u kvalitet hrane na tržištu.

– Roba se kontroliše na isti način bez obzira da li je reč o onoj koja se prodaje kod nas ili ide u izvoz. Već četiri godine na isti način kontrolišemo poljoprivredne proizvode, a plan o broju i dinamici kontrola vlada usvaja svake godine – kaže Milojević za „Politiku”.

Tokom 2015. godine analizirano je oko 2.100 uzoraka voća i povrća, s tim što je nešto veći procenat kontrola na domaćem tržištu u odnosu na analize robe koja se uvozi. Naš sagovornik kaže da je na domaćem tržištu kod jedan odsto uzoraka utvrđena koncentracija pesticida veća od dozvoljene, a inspekcija ih je pronašla u uzorcima malina, kupina, breskvi i kajsija.

– Najviše problema bilo je sa južnim voćem, limunom, pomorandžama i mandarinama u kojima su pronađene povećane koncentracije sredstava za zaštitu bilja koje se koristi prilikom skladištenja kako ne bi došlo do truljenja. Oko 23 pošiljke ili šlepera, uglavnom iz Turske i Grčke, vraćeni su sa granice. Tom prilikom donosimo rešenje o vraćanju pošiljke ili se uvoznik odlučuje da je uništi na teritoriji Srbije. Tada je neophodno dobijanje dozvole Ministarstva za zaštitu životne sredine uz čiju se saglasnost i rešenje inspekcije roba uništava – kaže Milojević.

Prošlogodišnji podaci pokazali su da su nepravilnosti utvrđene tek u dva odsto kontrolisane robe, što kaže nije alarmantno i može se držati pod kontrolom. Za potrošače koji ovih dana u medijima slušaju dosta neproverene informacije o tome kako je tržište preplavljeno robom sumnjivog kvaliteta, iz Fitosanitarne inspekcije poručuju da njihovi rezultati sa terena ne ukazuju na to.

– Svaka pošiljka, koja se uvozi u Srbiju, mora da ima odgovarajuću laboratorijsku analizu koja je prati i po Zakonu o bezbednosti hrane svaki uvoznik, odnosno onaj u lancu proizvodnje ili prometa hrane, mora da obezbedi uslove da hrana bude bezbedna. Uz to, radi se i procena rizika, pa uvoznik koji je, na primer, prilikom kontrole imao problematičnu robu, spada u rizične, te se prilikom svakog sledećeg uvoza on kontroliše – kaže načelnik Fitosanitarne inspekcije.

Prema mišljenju prof. Miladina Ševarlića postoji više razloga što se svake godine u ovo vreme, kada stiže prvo sezonsko voće i povrće, u javnosti pojavljuju senzacionalistički tekstovi o lošem kvalitetu proizvoda koje kupujemo.

– Pojedinačni slučajevi u kojima se pojavljuju nesavesni proizvođači bacaju senku na domaću poljoprivredu. Sa jedne strane imate nedovoljno obrazovane poljoprivrednike za korišćenje sredstava za zaštitu bilja. U Srbiji danas postoji 31 poljoprivredni savetodavni centar u kome je manje od 300 stručnjaka koji mogu da pomognu poljoprivrednicima i upute ih u sve nejasnoće kada je reč o upotrebi pesticida, dok je nekada njih 700 obavljalo ovaj posao – kaže Ševarlić i dodaje da bi nadležna inspekcija trebalo da uzorkuje više proizvoda na kvantaškim i zelenim pijacama i da strogo kažnjava one proizvođače koji prodaju robu problematičnog kvaliteta.

Naš sagovornik kaže da Srbija ima i veliki problem sa upotrebom nedozvoljenih sredstava za zaštitu bilja, poput onih za brzo zrenje koji se koriste u proizvodnji paradajza. Mnogi proizvođači, kaže Ševarlić, kupuju sredstva za zaštitu bilja na crnom tržištu, a neki svoje voće i povrće najviše tretiraju upravo u ovo vreme kada se na ranom voću i povrću može ostvariti ekstraprofit.

Неовлашћена понуда платних услуга

Народна банка Србије је упозорила на то да постоје фирме које неовлашћено пружају платне услуге грађанима. Оне нуде грађанима могућност плаћања рачуна за комуналије, телефон и друге трошкове. Како је објављено на сајту НБС-а, до сада је централна банка дала седам дозвола за пружање платних услуга привредним друштвима која су за то испунила предвиђене услове. Дозволу су добиле платне институције из Београда „Тенфоре”, „ЕКИ трансферс”, „Динерс Клуб Интернационал”, „ВИП систем”, „Ипеу СЕЕ”, „Пауспот” из Новог Сада и ЦОА из Параћина.

Платне услуге без добијања посебне дозволе коју издаје НБС могу пружати банке и јавни поштански оператор – непосредно или посредством својих овлашћених заступника. „Ако грађани и правна лица обављају послове платног промета преко субјеката који немају одговарајућу дозволу НБС-а, односно преко лица која незаконито пружају платне услуге, постоји висок ниво извесности да корисници таквих услуга могу претрпети знатну штету, а ефикасна и благовремена заштита њихових права и евентуални повраћај новца у том случају били би готово онемогућени”, навео је НБС.